Obuvník/obuvnice pro plastikářskou výrobu (kód: 32-030-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů (kód: 32)
Týká se povolání: Obuvník pro plastikářskou výrobu
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v normách a v technické dokumentaci pro plastikářskou obuvnickou výrobu	3
Posuzování kvality plastikářských obuvnických materiálů, polotovarů a obuvi	3
Volba postupu práce, materiálů a technologických podmínek pro sériovou výrobu plastové obuvi a obuvi s plastovým spodkem	3
Základní seřizování, ošetřování a údržba strojů, zařízení a linek pro výrobu plastové obuvi a obuvi s plastovým spodkem	3
Příprava pasty PVC pro výrobu máčené a odlévané obuvi	3
Příprava směsí pro výrobu obuvi nebo podešví vstřikováním	3
Obsluha linek pro výrobu plastové obuvi máčením a odléváním	3
Obsluha linek pro výrobu plastové obuvi vstřikováním	3
Obsluha obuvnických a plastikářských strojů	3
Úprava a dokončování plastové obuvi	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v normách a v technické dokumentaci pro plastikářskou obuvnickou výrobu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Pracovat se základní technickou dokumentací, provést její rozbor ve vztahu k předloženému plastikářskému obuvnickému výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Stanovit na základě technické dokumentace složení předloženého plastikářského vzorku obuvi, pojmenovat jednotlivé součásti a komponenty	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Určit podle technické dokumentace výrobní linku a stroje, na kterých bude konkrétní plastikářský obuvnický výrobek zhotovován	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vyhledat v souboru technických norem pro obuvnický průmysl technické normy vztahující se k předložené dokumentaci obuvnického výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Posuzování kvality plastikářských obuvnických materiálů, polotovarů a obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Posoudit základní parametry kvality předložených plastikářských obuvnických směsí, past a materiálů, vyhodnotit případné nedostatky a stanovit jejich další použití s ohledem na kvalitu výsledného plastikářského výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Posoudit kvalitu předložených plastikářských obuvnických polotovarů, v případě zjištěných nedostatků rozhodnout o jejich dalším použití	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Posoudit kvalitu hotového plastikářského obuvnického výrobku, definovat případné nedostatky a navrhnout způsob jejich eliminace	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba postupu práce, materiálů a technologických podmínek pro sériovou výrobu plastové obuvi a obuvi s plastovým spodkem

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit postup práce pro zhotovení stanoveného typu plastové obuvi a obuvi s plastovým spodkem s pomocí výrobní dokumentace	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Stanovit na základě technické dokumentace technologické podmínky pro zhotovení stanoveného typu plastikářského obuvnického výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Navrhnout na základě technické dokumentace a předloženého dílenského vzorku plastové obuvi výrobní zařízení pro zhotovení požadovaného vzoru plastové obuvi	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Základní seřizování, ošetřování a údržba strojů, zařízení a linek pro výrobu plastové obuvi a obuvi s plastovým spodkem

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit stroj a zařízení pro vykonání zadané pracovní operace při výrobě plastové obuvi, nastavit potřebné parametry a provést kontrolu funkčnosti stroje a zařízení při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést základní údržbu, čištění a mazání stanoveného stroje pro výrobu plastové obuvi a obuvi s plastovým spodkem s ohledem na dodržování zásad BOZP, jednotlivé úkony zdůvodnit	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést seřízení stanoveného stroje a zařízení pro výrobu plastové obuvi a obuvi s plastovým spodkem	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Příprava pasty PVC pro výrobu máčené a odlévané obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat suroviny na přípravu pasty PVC (polyvinylchlorid) používané pro výrobu máčené a odlévané obuvi	Ústní ověření
b) Stanovit na základě technické dokumentace technologický postup přípravy pasty PVC pro výrobu máčené a odlévané obuvi	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Příprava směsí pro výrobu obuvi nebo podešví vstřikováním

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat suroviny pro přípravu směsí PUR (polyuretan), TPE (termoplastický elastomer) a EVA (ethylen vinyl acetát) používaných pro výrobu obuvi a podešví vstřikováním	Ústní ověření
b) Stanovit podle technické dokumentace technologický postup přípravy směsí PUR, TPE a EVA pro výrobu obuvi a podešví vstřikováním	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Obsluha linek pro výrobu plastové obuvi máčením a odléváním

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat funkci a účel výrobní linky pro výrobu plastové obuvi zhotovované máčeným a odlévaným výrobním způsobem	Ústní ověření
b) Vyjmenovat pracovní operace vykonávané na lince pro výrobu plastové obuvi zhotovované máčeným a odlévaným výrobním způsobem, popsat jejich účel	Ústní ověření
c) Popsat a předvést stanovenou pracovní operaci používanou při výrobě máčené a odlévané plastové obuvi	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha linek pro výrobu plastové obuvi vstřikováním

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat funkci a účel výrobní linky pro výrobu vstřikované celoplastové obuvi	Ústní ověření
b) Popsat funkci a účel výrobní linky pro výrobu obuvi s nástřikem monolitního a vícekomponentního spodku na svršek obuvi	Ústní ověření
c) Vyjmenovat pracovní operace vykonávané na lince pro výrobu vstřikované celoplastové obuvi	Ústní ověření
d) Vyjmenovat pracovní operace vykonávané na lince pro výrobu obuvi s nástřikem monolitního a vícekomponentního spodku na svršek, popsat jejich účel	Ústní ověření
e) Popsat a předvést stanovenou pracovní operaci při výrobě plastové obuvi zhotovované vstřikováním	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha obuvnických a plastikářských strojů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést obsluhu stanoveného technologického zařízení při výrobě plastové obuvi podle zadání, popsat pracovní postup	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Popsat parametry a seřízení vstřikovacího stroje pro výrobu celoplastové obuvi	Ústní ověření
c) Vyjmenovat pracovní operace při výrobě plastových spodkových dílců obuvi (podešev, mezipodešev, podpatek, patník) vstřikováním, předvést stanovenou pracovní operaci v procesu vstřikování podle výrobní dokumentace	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vyjmenovat pracovní operace používané při spojování plastových materiálů svařováním, předvést stanovenou pracovní operaci v technologickém procesu svařování	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Úprava a dokončování plastové obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat pracovní operace na úpravu a dokončování plastové obuvi pro zadaný výrobní způsob	Ústní ověření
b) Provést stanovenou pracovní operaci v dokončovacím úseku při výrobě plastové obuvi	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž autorizovaná osoba vyhotoví a uchazeč podepíše písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - https://nsp.cz/jednotka-prace/obuvnik-pro-plastikarskou#zdravotni-zpusobilost).

Ověřováním kritérií hodnocení pro jednotlivé odborné kompetence je třeba získat celkový přehled o způsobilosti uchazeče vykonávat pracovní činnosti v určitém úseku plastikářské obuvnické výroby.

Ověřování odborných kompetencí bude probíhat v reálném procesu plastikářské obuvnické výroby. Při ověřování kritérií hodnocení založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, k dodržování pracovních postupů, ke správné volbě technologie, ke kvalitě provedení operací a výrobků a ke správné obsluze strojů, zařízení a nářadí. Při ústním projevu je třeba sledovat používání odborné terminologie a využívání teoretických znalostí pro řešení praktických úkolů.

Aby se zamezilo finančním ztrátám, je žádoucí, aby uchazeč v odborných kompetencích **Příprava pasty PVC pro výrobu máčené a odlévané obuvi**, **Příprava směsí pro výrobu obuvi nebo podešví vstřikováním**, **Obsluha linek pro výrobu plastové obuvi máčením a odléváním**, **Obsluha linek pro výrobu plastové obuvi vstřikováním** a **Obsluha obuvnických a plastikářských strojů** při ověřování kritérií hodnocení vykonával prakticky ty operace, které nezpůsobí finanční ztráty, nebo vykoná některé pracovní úkony pod dohledem řádné obsluhy nebo zkoušejícího.

Autorizovaná osoba předloží uchazeči k posouzení u odborných kompetencí **Orientace v normách a v technické dokumentaci pro plastikářskou obuvnickou výrobu** pro kritéria hodnocení a), b), c); **Volba postupu práce, materiálů a technologických podmínek pro sériovou výrobu plastové obuvi a obuvi s plastovým spodkem** pro kritérium hodnocení c), plastikářský obuvnický vzorek v počtu 1 půlpár, typ vzorku bude záviset na zaměření konkrétní plastikářské výroby podle aktuálního výrobního programu firmy.
Autorizovaná osoba předloží uchazeči k posouzení u odborné kompetence **Posuzování kvality plastikářských obuvnických materiálů, polotovarů a obuvi**, pro kritérium hodnocení a) plastikářské obuvnické směsi, pasty a materiály v počtu minimálně 5 kusů – maximálně 7 kusů, pro kritérium hodnocení b) plastikářské obuvnické polotovary v počtu minimálně 5 kusů – maximálně 7 kusů, pro kritérium hodnocení c) hotový plastikářský obuvnický výrobek v počtu minimálně 1 pár – maximálně 3 páry; druh plastikářských materiálů, plastových polotovarů a plastové obuvi bude záviset na zaměření konkrétní plastikářské obuvnické výroby podle aktuálního výrobního programu firmy.

Autorizovaná osoba určí u odborné kompetence **Volba postupu práce, materiálů a technologických podmínek pro sériovou výrobu plastové obuvi a obuvi s plastovým spodkem** pro kritéria hodnocení a), d), zda bude zhotovována celoplastová obuv nebo obuv s plastovým spodkem, u kritérií hodnocení b), c) určí druh plastové obuvi, který bude záviset na zaměření konkrétní plastikářské výroby podle aktuálního výrobního programu firmy, pro kritérium hodnocení d) připraví vzorky plastikářských materiálů v počtu minimálně 5 kusů – maximálně 7 kusů.

Autorizovaná osoba určí u odborné kompetence **Základní seřizování, ošetřování a údržba strojů, zařízení a linek pro výrobu plastové obuvi a obuvi s plastovým spodkem** pro kritéria hodnocení a), b), c) pro splnění zadání jeden stroj a zařízení, jejich typ bude záviset na zaměření konkrétní výroby plastové obuvi nebo obuvi s plastovým spodkem podle aktuálního výrobního programu firmy.

Autorizovaná osoba určí u odborné kompetence **Příprava směsí pro výrobu obuvi nebo podešví vstřikováním** pro kritéria hodnocení a), b), zda budou úkoly zaměřeny na směs PUR nebo TPE nebo EVA a zda budou úkoly plněny v

technologickém procesu výroby plastové obuvi nebo výroby podešví vstřikováním.

Autorizovaná osoba určí u odborných kompetencí **Obsluha linek pro výrobu plastové obuvi máčením a odléváním** pro kritérium hodnocení c); **Obsluha linek pro výrobu plastové obuvi vstřikováním**, pro kritérium hodnocení e); **Obsluha obuvnických a plastikářských strojů** pro kritéria hodnocení c), d); **Úprava a dokončování plastové obuvi**, pro kritérium hodnocení b), vždy jednu konkrétní pracovní operaci, která vyplývá z daného plastikářského obuvnického výrobního způsobu, technických možností a strojního vybavení daného provozu podle aktuálního výrobního programu firmy. Pracovní činnosti budou vykonány minimálně na 1 páru plastikářských obuvnických výrobků – maximálně na 3 párech plastikářských obuvnických výrobků.

Autorizovaná osoba určí u odborné kompetence **Obsluha obuvnických a plastikářských strojů**, pro kritérium hodnocení a) druh technologického zařízení, k němuž se bude vztahovat zadaný úkol. Autorizovaná osoba stanoví u odborné kompetence **Úprava a dokončování plastové obuvi** pro kritérium hodnocení a) konkrétní výrobní způsob zhotovování plastové obuvi.

Uchazeč si zajistí pracovní oděv a pracovní obuv podle požadavků BOZP pracoviště, na kterém bude zkouška probíhat.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na obuvnickou nebo kožedělnou nebo chemickou výrobu a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti plastikářské výroby obuvi nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oblasti obuvnické výroby.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na zpracování usní, plastů a pryže a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti plastikářské výroby obuvi nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oblasti obuvnické výroby.
c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na plastikářskou obuvnickou technologii a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti plastikářské výroby obuvi nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oblasti obuvnické výroby.
d) Profesní kvalifikace 32-030-H Obuvník/obuvnice pro plastikářskou výrobu a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti plastikářské obuvnické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oblasti obuvnické výroby.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Mninisterstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Dílna pro výrobu plastikářských obuvnických výrobků umožňující ověření všech odborných kompetencí, s přísunem potřebné energie, odpovídající bezpečnostním a hygienickým požadavkům, vybavená následujícím základním výrobním zařízením, materiály a polotovary pro zhotovení plastikářských obuvnických výrobků:

- Linka pro výrobu plastové obuvi (typ linky bude záviset na technologii výroby plastových obuvnických výrobků)
- Stroje pro výrobu plastikářských obuvnických výrobků (vstřikovací stroj, dopravní systém pro tvářecí formy, plnicí a dávkovací zařízení, vstřikovací stroj, ořezávací stroj okrajů a přetoků – výběr strojů bude záviset na konkrétní plastikářské výrobě podle aktuálního výrobního programu firmy)
- Zařízení (zásobníky pro pasty a směsi, zařízení pro míchání past a směsí, vstřikovací formy 1 pár, dutá forma obuvi – minimálně 3 páry)
- Materiály a polotovary: směsi nebo pasty, granuláty (TPE granuláty, nebo PVC granuláty, nebo EVA granuláty, nebo TPU granuláty), podšívky, svršky, podešve (podešve TPE, nebo podešve PVC, nebo podešve EVA, nebo podešve TPU), rozpracované plastové obuvnické výrobky, vše v počtu minimálně 1 pár – maximálně 3 páry
- Hotová plastová obuv v počtu minimálně 1 pár – maximálně 3 páry
- Vzorek plastové obuvi a dílenský vzorek (celoplastová obuv, nebo obuv s plastovou podešví - přímý nástřik) v počtu 1 půlpár
- Vzorky plastikářských materiálů a polotovarů v počtu minimálně 5 kusů nebo 5 párů – maximálně 7 kusů nebo 7 párů
- Výrobní receptury na směsi PUR (polyuretan), TPE (termoplastický elastomer), EVA (ethylen vinyl acetát), PVC (polyvinylchlorid) bude k dispozici v listinné podobě v počtu 1 kus pro okamžité použití uchazečem
- Výrobní dokumentace (technologická a technická dokumentace) bude k dispozici v listinné podobě v počtu 1 kus pro okamžité použití uchazečem
- Soubor technických norem pro obuvnický průmysl
- Místnost pro provedení ústní části zkoušky vybavená PC

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro vykonání zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přípravu a přestávce) je 6 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Česká obuvnická a kožedělná asociace, Zlín
ORTO plus, s. r. o., Zlín
Academic School, Střední škola, s. r. o., Zlín